

ката. Нагази въ нивите. Спрѣ при една могилка. Човѣкътъ задълба ралото. Подкара малко биволитѣ и ги спрѣ. Седна въ браздата и заплака. Едри сълзи като пшеничени зърна се зарониха по влажната земя, отъ която димѣше топла пара и се разстилаше на тѣнка коприна изъ полето.

Минаха двама пѫтници край сиротния орачъ.

— Защо плачешъ? — попитаха го тѣ въ едно гърло.

— Какъ да не плача! Имамъ едно момче добро като мравчица. Легна болно. Нѣмамъ спукана парѣ въ джеба си да го лѣкувамъ. Казаха ми да го пратя на римската баня въ града.

— Продай стотина крини жито!

— Нѣмамъ ни пшеница, ни царевица!

По-стариятъ пѫтникъ наведе глава, помисли, помисли, па отвѣрна.

— Знаешъ ли що? Царь Крумъ е пристигналъ край стенитѣ на София. Направи му дѣлбокъ поклонъ и му разкажи всичко. Поискай му една жълтица.

Следъ това пѫтницитѣ заминаха съ колата. Добриятъ човѣкъ отново се замисли дѣлбоко. После дигна глава и си рече:

— Ще му накопая една кола отъ черния камъкъ, та като замрѣкне нѣкѫде да топли войницитѣ. Друго нѣмамъ! Да ида на просия ме е срамъ!

Следъ това впрегна отново биволитѣ и се върна вкѫщи. Грабна копача и заудря лѣскавия камъкъ.

До полунощъ човѣкътъ копа. Натовари колата до разнищата и се прибра вкѫщи. Майката бѣше още будна. Той ѝ разказа всичко.

— Върви и му стори поклонъ, дано се смили надъ настъ! — каза тя.

Болното момче трепна и се пробуди. Отвори очи и се надигна, после пакъ климна глава.

Сутринта рано човѣкътъ тръгна съ колата. Задрънча едриятъ меденъ звѣнецъ по улицата и пробуди утихналитѣ кѫщи. Свѣтна чибука като малко фенерче, а жената клопна плетенето вратниче и си влѣзе.

Изминаха два дни. Човѣкътъ не идваше. Отново се мрѣкна и пламна гребенътъ на синята планина.

— Иде ли? — питаше момчето, — и се надигаше. Поглеждаше презъ прозорчето, откѫдeto се виждаше само едно герданче отъ небето, по което свѣткаха вечернитѣ звезди.

Когато се стѣмни съвсемъ и утихна селцето, по кривата уличка скрѣцна тежката кола. Трепна сърдцето на болното момче. Майката изскочи навънъ.

Следъ малко влѣзе добриятъ човѣкъ и седна до огнището.

— Спасенъ си, синко! — викна той радостенъ. — Царьтъ даде не една, две жълтици! Взе горивото, потупа ме по рамото и ми рече: „Ти се оплаквашъ, че си беденъ, а не зна-